

4. Гладкий В.В. Сутність та значення феномену корупції. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2019. № 18. С. 124–132. DOI:10.5281/zenodo.2592077.

5. Макуев Р.Х. Уважая Конституцию, меняют подходы к конституционализму (к 20-й годовщине: испытание временем). *Вестник государственного и муниципального управления*. 2014. № 1. С. 72–79.

Груєва Аліна

студент 2-КН ННІЗДН НАВС

Науковий керівник

професор кафедри конституційного права та прав людини НАВС, кандидат юридичних наук, доцент **Солоненко Олег**

НАЦІОНАЛЬНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

Проблема забезпечення прав людини є нині досить сучасною, а відтак не втрачає, а лише набуває особливої своєї актуальності. Конституція України, яка проголошує широкий спектр прав людини у відповідності до Загальної Декларації прав людини, дає підстави стверджувати про те, що у яку б сферу життя ми не торкалися, ми торкнемося питання прав людини в контексті їх порушення, недотримання, невиконання, ігнорування тощо.

Для багатьох людей, на жаль, вони залишаються абстрактною категорією, для політиків – темою маніпулювання та спекуляцій.

Так, ми досить часто використовуємо термін «національний механізм» по відношенню до того чи іншого напрямку державної політики, але при цьому лише інколи замислюємося над змістом цього поняття. Одночасно зауважу, що забезпечення прав людини є суттєвим напрямком державної політики, принципом і (має бути) складовою будь-якого напрямку державної політики.

Українські автори часто використовують «національний механізм» при описанні елементів гендерної політики [2], але здебільшого при цьому переймаються описанням діяльності суб'єктів формування та впровадження політики, а також аналізом міжнародно-правових інструментів [3].

Роль національних механізмів є комплексною і полягає у розробці та впровадженні конкретного напрямку політики. Вони мають формуватися та працювати для досягнення наступних цілей: «розробка, заохочення, реалізація, виконання, контроль, оцінка, пропаганда, та мобілізація підтримки» конкретного напрямку політики [4, с. 99].

Можна подивитися на цю проблему з іншого боку. Для того, щоб здійснювалася комплексна робота, недостатньо існування лише однієї інституції, однієї національної установи, суб'єкту політики, органу державного управління, а необхідним є формування саме національного механізму.

Навіть етимологічний аналіз терміну дає підстави стверджувати, що «механізм передбачає наявність якнайменше двох складових частин, які перебувають у взаємодії одна з одною» [1, с. 10-11]. І цей принцип взаємодії є

дуже важливим, а може й навіть вирішальним при визначенні національного механізму. «Національний механізм, крім свого призначення пов'язувати розробку законодавства та його впровадження (тобто законодавчу та виконавчу гілки влади), має забезпечувати проведення досліджень, навчань, тренінгів, розробки спеціальних проектів та програм дій. Тому частиною такого національного механізму є неурядові організації» [1, с. 10].

Основні вимоги до національних механізмів наступні: 1. Бути підпорядкованими посадовій особі максимально високого рівня. 2. Здійснювати децентралізоване планування, виконання та контроль з метою залучення громадських організацій. 3. Бути забезпеченими необхідними людськими, фінансовими та матеріально-технічними ресурсами.

Центральна структура національного механізму може існувати: на парламентському рівні; на рівні органів центральної виконавчої влади; бути незалежною структурою.

«Структурні складові національного механізму залежать від завдань, для вирішення яких він безпосередньо створюється. Зрозуміло, що механізм – це не просто самостійне існування інституалізованих структур, але й напрямки взаємодії між ними, їх співпраця, яка не обмежується відношеннями підпорядкування. На відміну від процесу управління, де чітко визначені вертикальні взаємовідносини між різними суб'єктами, управління, складовими механізму є організації, установи, відомства, які не підпорядковуються один одному, але які працюють в одному напрямку. Саме тому життєво необхідним є узгодження та координування їх діяльності та зусиль. Крім того, невід'ємною частиною національного механізму є неурядові та міжнародні організації, наукові та дослідні установи, засоби масової інформації» [1, с.10].

Складові національного механізму забезпечення прав людини в Україні.

Основними складовими національного механізму є: Генеральна прокуратура України. Комітет Верховної Ради України з прав людини, національних меншин та міжнаціональних відносин. Інші комітети Верховної Ради України в частині діяльності по забезпеченню та захисту прав людини (законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності). Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Інститут адвокатури (інститут надання правничої допомоги). МВС України (в частині формування та розвитку внутрішньовідомчого контролю за дотриманням прав людини а недопущенням катувань). Міністерство юстиції України (зокрема, Національне бюро по дотриманню Європейської Конвенції з основних прав та свобод людини). Інші ЦОВВ (в частині забезпечення та захисту прав людини). Громадські правозахисні організації (національні та міжнародні). Науково-дослідні установи у сфері прав людини. Засоби масової інформації.

Нормативно-правове забезпечення є невід'ємною частиною національного механізму, так саме, як й інформаційне, науково-методичне тощо. Тобто розглядаючи національний механізм забезпечення прав людини в Україні, пропонується відійти від чисто інституціонального підходу (коли механізм розглядається як діяльність лише однієї інституції), а використовувати системний підхід, який за визначенням дозволяє не тільки здійснювати

комплексний аналіз, але й розглядати складові частини механізму у взаємозв'язку.

Список використаних джерел:

1. Левченко К.Б. Національний механізм формування та впровадження гендерної політики в Україні: історико-правовий огляд. Харків. Вид-во Нац. ун-ту внутр.справ, 2003 р. 44 с.
2. Левченко К.Б. Гендерна політика в Україні: визначення, формування, управління.- Харків. Вид-во Нац. ун-ту внутр.справ, 2003 р. 356 с.
3. Олійник А.С. Окремі аспекти формування національних організаційно-правових механізмів забезпечення принципу рівноправності жінок і чоловіків. – Міжнародний досвід державного забезпечення рівності жінок і чоловіків. Матеріали міжнародної конференції. Київ, 2003. с. 96-106.
4. Пекинская платформа действий. Итоговый документ Четвертой Всемирной конференции ООН по положению женщин. ООН, 1995.

Гордяк Вікторія

студентка I курсу 101 групи ННІ №3 НАВС

Науковий керівник: професор кафедри конституційного права та прав людини НАВС, к.ю.н., доцент **Лук'янець Валентина**

ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ДОСТРОКОВОГО ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ПРЕЗИДЕНТА ЗА КОНСТИТУЦІЄЮ УКРАЇНИ

Актуальність теми. У демократичній країні правова процедура підзвітності вищих посадових осіб повинна бути обов'язковим елементом розподілу державної влади та невід'ємною частиною системи стримувань і противаг і повністю відповідає конституційним гарантіям їх діяльності.

Особливо актуальною в період незалежності України в науково-дослідних та законодавчих ініціативах стали проблеми правового регулювання інституту імпічменту Президента, які стали основним видом конституційної та юридичної відповідальності та єдиним порядком дострокового припинення Верховною Радою України його повноважень у разі злочину.

Враховуючи викладену мету статті, це дослідження правового регулювання імпічменту в Україні, виявлення та узагальнення існуючих проблем та пошук перспективних шляхів їх вирішення.

Хоча імпічмент і закріплений в українському законодавстві статтею 11 Конституції, визначення самого поняття імпічменту фактично не було до 2003 року. Рішення Конституційного Суду зазначає, що імпічмент є позасудовим конституційним процесом у змісті якого парламент, у разі вчинення злочину президентом України, може достроково припинити його повноваження, звільнивши його з посади.

У разі звільнення Президента України з посади у порядку імпічменту він автоматично припиняє виконувати свої обов'язки, втрачає імунітет і може бути засуджений як звичайний громадянин.